

ตอนที่ 5 การประเมินผลการบริหารจัดการขยะชุมชนแบบมีส่วนร่วม อำเภอแม่สะเรียง
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

5.1 แผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในการจัดการขยะชุมชน อำเภอแม่สะเรียง

ตาราง 11 แสดงผลการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในการจัดการขยะชุมชน อำเภอแม่สะเรียง

กลยุทธ์/แผนงาน/โครงการ	ค่าเป้าหมาย		สรุปผล
	แผน	ผล	
กลยุทธ์ 1. การลดปริมาณขยะมูลฝอยชุมชนด้วยกระบวนการต่างๆ <u>แผนงาน/โครงการ</u>			
1.1 โครงการรณรงค์และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจกับกระบวนการแยกขยะกับชุมชน	ร้อยละ 80.00	ร้อยละ 82.45	บรรลุเป้าหมาย
1.2 โครงการจัดตั้งศูนย์รีไซเคิลและธนาคารขยะชุมชน	1 แห่ง	1 แห่ง	ยังไม่แล้วเสร็จ
1.3 โครงการสนับสนุนและจัดกิจกรรมคัดแยกขยะมูลฝอยจากแหล่งกำเนิด	ร้อยละ 80.00	ร้อยละ 81.24	บรรลุเป้าหมาย
กลยุทธ์ 2. เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการขยะมูลฝอย <u>แผนงาน/โครงการ</u>			
2.1 โครงการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้และจัดการขยะชุมชน	1 แห่ง	1 แห่ง	ยังไม่แล้วเสร็จ
2.2 โครงการก่อสร้างนวัตกรรมสิ่งประดิษฐ์ สื่อสิ่งพิมพ์และโปสเตอร์ในการจัดการขยะชุมชน	5 ชิ้น	5 ชิ้น	บรรลุเป้าหมาย
กลยุทธ์ 3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย <u>แผนงาน/โครงการ</u>			
3.1 โครงการเสริมสร้างทัศนคติที่ดีและส่งเสริมการคัดแยกขยะ	ร้อยละ 80	ร้อยละ 85.65	บรรลุเป้าหมาย
3.2 โครงการอบรมและสาธิตการจัดการขยะมูลฝอยโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	ร้อยละ 80	ร้อยละ 82.70	บรรลุเป้าหมาย

จากผลการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติในการจัดการขยะชุมชน อำเภอแม่สะเรียง จะเห็นได้ว่า โครงการจัดตั้งศูนย์รีไซเคิลและธนาคารขยะชุมชน และโครงการก่อสร้างศูนย์การเรียนรู้และจัดการขยะชุมชน ยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ เนื่องจากทางชุมชน โดยผู้ใหญ่บ้านจะต้องทำแผนงานงบประมาณส่งเข้าแผนงานฯ ขอสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการของเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

5.2 การมีส่วนร่วมในการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติของการจัดการขยะชุมชน อำเภอแม่สะเรียง

ผลการประเมินการมีส่วนร่วมในการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติของการจัดการขยะชุมชน อำเภอแม่สะเรียง

ตาราง 12 แสดงจำนวนและร้อยละของคณะกรรมการชุมชน/องค์การบริหารส่วนตำบล จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติของการจัดการขยะชุมชน

การมีส่วนร่วมในการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ของการจัดการขยะชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
1. มีส่วนร่วมทั้งหมด	16	21.92
2. มีส่วนร่วมเป็นบางส่วน	54	73.97
3. ไม่ได้มีส่วนร่วม	3	4.11
รวม	72	100.00

จากตาราง 12 จากการศึกษาพบว่าคณะกรรมการชุมชนเทศบาลตำบล/องค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมเป็นบางส่วนในการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติของการจัดการขยะชุมชน คิดเป็นร้อยละ 73.97 รองลงมามีส่วนร่วมทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 21.92 และไม่ได้มีส่วนร่วม คิดเป็นร้อยละ 4.11 ตามลำดับ

ตาราง 13 แสดงจำนวนและค่าร้อยละในการมีส่วนร่วมในการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติของการจัดการขยะชุมชน อำเภอแม่สะเรียง

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ	เป็นประจำ		นานๆ ครั้ง		ไม่เคย	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	การได้รับรู้ข่าวสาร การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดทำกิจกรรม โครงการ แผนงาน การจัดการขยะของชุมชน	26	35.6	37	50.70	10	13.70
2	การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ชุมชนที่ดำเนินกิจกรรม โครงการและแผนงานการจัดการขยะชุมชน	25	34.25	40	54.79	8	10.96
3	การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการจัดทำกิจกรรม โครงการและแผนงานการจัดการขยะชุมชน	38	50.05	32	43.83	3	4.11
4	การปฏิบัติตามขั้นตอนของการจัดทำกิจกรรม โครงการและแผนงาน การจัดการขยะชุมชน	20	27.40	39	53.42	14	19.18
5	ความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินงานโครงการแผนงานต่างๆ ของการจัดการขยะชุมชน	35	47.95	35	47.95	3	4.11
6	ความรู้สึกลงในการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงาน โครงการ แผนงาน กิจกรรมต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน	29	39.73	40	54.79	4	5.48
7	การดูแลเอาใจใส่และให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานโครงการ แผนงาน กิจกรรมต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชนของบุคลากร	32	43.83	38	52.05	3	4.11
8	ความเพียงพอของบุคลากรในการดำเนินงานโครงการ แผนงานต่างๆ ของการจัดการขยะชุมชน	26	35.60	37	50.70	10	13.70

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการนำแผนกลยุทธ์สู่ การปฏิบัติ	เป็นประจำ		นานๆ ครั้ง		ไม่เคย	
		จำ นวน	ร้อยละ	จำ นวน	ร้อยละ	จำ นวน	ร้อยละ
9	ความเพียงพอของงบประมาณในการ จัดทำโครงการ แผนงาน กิจกรรมต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน	25	34.25	41	56.16	7	9.59
10	ความล่าช้าของงบประมาณสนับสนุน สำหรับดำเนินการตามโครงการ แผนงาน กิจกรรมต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน	40	54.79	25	33.24	8	10.96
11	ความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ ที่ดิน เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม โครงการ แผนงานต่างๆ	38	52.05	35	47.95	-	-
12	ความพร้อมของคณะกรรมการชุมชน/ องค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับ ดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการ แผนงาน ต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน	40	54.79	31	42.46	2	2.74
13	ความร่วมมือของประชาชนในชุมชนย่อย ในการจัดทำโครงการ แผนงานต่างๆ ใน การจัดการขยะชุมชน	37	50.68	30	41.09	6	8.22
14	การประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐ กับคณะกรรมการชุมชน/องค์การบริหาร ส่วนตำบล ในการจัดทำกิจกรรม โครงการ แผนงานในการจัดการขยะ ชุมชน	38	52.05	33	45.21	2	2.74
15	การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและ การปรับปรุงแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้น	27	36.99	41	56.16	5	6.85

จากตาราง 13 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการชุมชนเทศบาลตำบล/องค์การบริหารส่วนตำบล มีส่วนร่วมในการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติของการจัดการขยะชุมชนเป็นประจำเกี่ยวกับความล่าช้าของงบประมาณสนับสนุนสำหรับดำเนินการตามโครงการ แผนงาน กิจกรรมต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน ความพร้อมของคณะกรรมการชุมชน/องค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับ

ดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการ แผนงานต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน คิดเป็นร้อยละ 54.79 และความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ ที่ดิน เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม โครงการ แผนงานต่างๆ การประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับคณะกรรมการชุมชน/องค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดทำกิจกรรม โครงการ แผนงานในการจัดการขยะชุมชน คิดเป็นร้อยละ 52.05 และความร่วมมือของประชาชนในชุมชนช่วยในการจัดทำโครงการ แผนงานต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน คิดเป็นร้อยละ 50.68 สำหรับการมีส่วนร่วมในการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติของการจัดการขยะชุมชน นานๆ ครั้ง เกี่ยวกับ ความเพียงพอของงบประมาณในการจัดทำโครงการ แผนงาน กิจกรรมต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและการปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น คิดเป็นร้อยละ 56.16 และไม่เคยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติของการจัดการขยะชุมชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามขั้นตอนของการจัดทำกิจกรรม โครงการและแผนงาน การจัดการขยะชุมชน คิดเป็นร้อยละ 19.18 การได้รับรู้ข่าวสาร การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดทำกิจกรรม โครงการ แผนงาน การจัดการขยะของชุมชนคิดเป็นร้อยละ 13.70 และความเพียงพอของบุคลากรในการดำเนินงานโครงการ แผนงานต่างๆ ของการจัดการขยะชุมชน คิดเป็นร้อยละ 13.70 ตามลำดับ

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการมีส่วนร่วมในการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติของการจัดการขยะชุมชน อำเภอแม่สะเรียง

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ	ระดับการมีส่วนร่วม		การแปลความหมาย
		$\bar{X}$	SD.	
1	การได้รับรู้ข่าวสาร การประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดทำกิจกรรม โครงการ แผนงาน การจัดการขยะของชุมชน	2.22	0.6672	ปานกลาง
2	การกำหนดกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่ชุมชนที่จำดำเนินการ โครงการและแผนงานการจัดการขยะชุมชน	2.23	0.6307	ปานกลาง
3	การกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการจัดทำกิจกรรม โครงการและแผนงาน การจัดการขยะชุมชน	2.48	0.5760	ปานกลาง
4	การปฏิบัติตามขั้นตอนของการจัดทำกิจกรรม โครงการและแผนงาน การจัดการขยะชุมชน	2.08	0.6775	ปานกลาง
5	ความพร้อมของบุคลากรในการดำเนินงาน โครงการแผนงานต่างๆ ของการจัดการขยะชุมชน	2.44	0.5731	ปานกลาง
6	ความรู้สึกร่วมในการมีส่วนร่วมของบุคลากรในการดำเนินงาน โครงการ แผนงาน กิจกรรมต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน	2.34	0.5786	ปานกลาง
7	การดูแลเอาใจใส่และให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานโครงการ แผนงาน กิจกรรมต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชนของบุคลากร	2.40	0.5671	ปานกลาง
8	ความเพียงพอของบุคลากรในการดำเนินงาน โครงการ แผนงานต่างๆ ของการจัดการขยะชุมชน	2.22	0.6672	ปานกลาง
9	ความเพียงพอของงบประมาณในการจัดทำโครงการ แผนงาน กิจกรรมต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน	2.25	0.6145	ปานกลาง

ข้อ	การมีส่วนร่วมในการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ	ระดับการมีส่วนร่วม		การแปลความหมาย
		$\bar{X}$	SD.	
10	ความล่าช้าของงบประมาณสนับสนุนสำหรับดำเนินการตามโครงการ แผนงาน กิจกรรมต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน	2.44	0.6822	ปานกลาง
11	ความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ ที่ดิน เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม โครงการ แผนงานต่างๆ	2.52	0.4996	มาก
12	ความพร้อมของคณะกรรมการชุมชน/องค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับดำเนินการจัดกิจกรรม โครงการ แผนงานต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน	2.52	0.5517	มาก
13	ความร่วมมือของประชาชนในชุมชนย่อยในการจัดทำโครงการ แผนงานต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน	2.42	0.6393	ปานกลาง
14	การประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับคณะกรรมการชุมชน/องค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดทำกิจกรรม โครงการ แผนงานในการจัดการขยะชุมชน	2.49	0.5520	ปานกลาง
15	การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานและการปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้น	2.30	0.5895	ปานกลาง
	รวม	2.35	0.6067	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการชุมชนเทศบาลตำบล/องค์การบริหารส่วนตำบลมีส่วนร่วมในการนำแผนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติของการจัดการขยะชุมชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.35) ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการมีส่วนร่วมคือ ความเพียงพอของวัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ ที่ดิน เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรม โครงการ แผนงานต่างๆ ความพร้อมของคณะกรรมการชุมชน/องค์การบริหารส่วนตำบล สำหรับดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการ แผนงานต่างๆ ในการจัดการขยะชุมชน การประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับคณะกรรมการชุมชน/องค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดทำกิจกรรม โครงการ แผนงานในการจัดการขยะชุมชน และการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนในการจัดทำกิจกรรม โครงการและแผนงาน การจัดการขยะชุมชน คิดเป็นค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.52 รองลงมา 2.49 และ 2.48 ตามลำดับ

5.3 ประสิทธิภาพของนวัตกรรมและสิ่งประดิษฐ์ในการจัดการขยะชุมชนอำเภอแม่สะเรียง

5.3.1 เตาเผาขยะแห่งชุมชน

รูปที่ 47 เตาเผาขยะแห่งชุมชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมขนาด 400 ลิตร เป็นเตาที่ทำจากถังน้ำมัน ขนาด 200 ลิตร กั้นเปิดให้อากาศไหลเข้าผ่านไส้เตาที่สร้างให้เป็นโครงให้อากาศไหลเข้าตรงกลางกันเตาเพื่อการเผาไหม้ที่สมบูรณ์ สามารถเผาเศษขยะแห้งประเภทกิ่งไม้ กระดาษ ใบไม้ พลาสติกที่ใช้งานไม่ได้ ชาวบ้านสนใจเป็นจำนวนมาก

5.3.2 ถังทำปุ๋ยหมักแบบเติมอากาศ

รูปที่ 48 ถังทำปุ๋ยหมักจากเศษขยะเปียกเติมอากาศ ขนาด 60 ลิตร สามารถผลิตปุ๋ยหมักโดยใช้เวลา 15 – 30 วัน ได้รับความสนใจจากชุมชน ในการนำไปใช้

5.3.3 เครื่องย่อยขวดแก้วและเศษแก้ว

รูปที่ 49 เครื่องย่อยแก้ว ขนาด 50 ลิตร สามารถย่อยผสมขวดแก้วได้ในอัตรา ความเร็วประมาณ 100 ลิตร ต่อ ชั่วโมง

5.3.4 เครื่องย่อยปุ๋ยหมักและเศษใบไม้และผสมปุ๋ย

รูปที่ 50 เครื่องย่อยปุ๋ยหมักและเศษใบไม้และผสมปุ๋ยขนาด 100 ลิตร สาม
รถย่อยผสม ปุ๋ยหมักและเศษใบไม้ได้ในอัตราความเร็ว 300 ลิตร ต่อ ชั่วโมง

5.3.5 สื่อสิ่งพิมพ์โปสเตอร์การคัดแยกขยะ

รูปที่ 51 โปสเตอร์ออกแบบให้เห็นกระบวนการแยกขยะ ในครัวเรือน และ
ชนิดของพลาสติกที่รีไซเคิลได้ นำไปใช้เป็นแบบตัวอย่างให้หน่วยงาน
ท้องถิ่นนำไปขยายผล